

KÖZMŰVELŐDÉS.

Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat heti közlönye.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési díj:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 „
Negyedévre	1 „

A társulat minden rendű tagjai
a lapot tagdíjaikért kapják.

A lap szellemi részét illető cikkeket a szerkesztőségnek, az előfizetési pénzek a pénztárnoknál —, az esetleges reklamációk pedig a kiadóhivatalnak küldendők.

Státusgyűlés.

(Folytatás.)

Hilibi Gál Domokos alispán indítványára a gyűlés Veszely Károlynak 25 évi buzgó jegyzőségéért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Mielőtt még a tárgysorozatban tovább ment volna a gyűlés, Fábíán Sándor püspöki helynök szólalt fel.

Elmondta, hogy br. Jósika világi elnök megnyitó beszédében azt hallotta, hogy az elnök azt mondta, hogy nem csak a püspök felkérésére elnököl a státusgyűlésen, hanem azért is, mert ez „joga és kötelessége.” Ha e kifejezés — ugymond a püspöki helynök — „jogomból és kötelességemből” azt involválja, hogy ha püspöki megbízása nem volna, hogy azon esetben is, ha a püspök hiányozna, a státusgyűlést megnyitná és vezetné: az ellen ünnepélyesen óvást emelek, mert státusgyűlést püspök nélkül képzelnem sem tudok.

Jósika erre azt jelentette ki, hogy itt tévedés van. Vannak e tekintetben statutumok, melyeket a szokás erősített meg. Az egyik azt mondja, hogy gyűlések vezetésére a püspöki helynök is jogosult. Másik szerint a püspöknek joga van maga helyett elnököt küldeni, továbbá a gyűlés is választhat elnököt. Végül az 1871-iki státusgyűlés azt mondta ki, hogy a püspök akadályoztatása esetén, az elnöki tiszt a világi elnökre száll. Méltányosnak tartja, hogy a püspöki helynök nyilatkozata jegyzőkönyvre vétessék, de kívánja, hogy az ő nyilatkozata is odatételessék azzal a hozzáadással, hogy a midőn a püspök őt felszólította, az 1871-iki határozat szerint járt el és az okon mondhatta, hogy „joga és kötelessége szerint” elnökölt.

Ezzel az ügyet elintézetnek óhajta tekintetni.

A r e n d e s t á r g y a k.

Ezután sorra vették a gyűlés rendes tárgyait, melyek úgy az igazgatótanács, mint a tizenötös bi-

zottság által jól elő voltak készítve. Az igazgatótanácsot Pál István előadó, a 15-ös bizottságot Mohay Sándor előadó képviselték.

Az egyes tárgyak simán mentek.

A személyi ügyeket tudomásul vették és a kilépő igazgatótanácsosok helyébe újak választását délután négy órára tüzték ki. Jelölték ez állásokra a következőket:

Egyháziak: Biró Béla, Fábíán Sándor, Veszely Károly. Világiak: Cseh Lajos, Dorgó Albert, Gróf Eszterházy János, Pótsa József, Dr. Török Albert.

A vallásalaphól egyházi építkezésekre kiutalt összegekre vonatkozólag az igazgatótanács jelentése így szól:

A m. t. státusgyűlés utasítása szerint a vallásalaphól államilag való segélyezéséért ismételtlen kérelmezvén, ide vonatkozólag a vallás- és közoktatásügyi Minister ur ő Nagyméltósága 1892 évi november 5-én 50.511 sz. alatt kelt magas intézvényében arról értesített, hogy az állami költségvetésben státusunk egyházainak segélyezésére felvett 12.000 frtot a kolozsvári m. kir. adóhivatalnál kiutalta.

A múlt évi státusgyűlés jegyzőkönyvének 8. pontja alatti utasítás szerint újból felirtunk a pénzügyi és földmivelésügyi miniszter urakhoz a kincstári és vesztegintézeti lelkészségek javadalmazásainak feljavítása tárgyában és örömmel jelenthetjük, hogy ő Nagyméltóságaitól is szerencsések voltunk kedvező választ nyerni.

A földmivelésügyi Minister ur ő Nagyméltósága f. évi márczius 7-én 6185 szám alatt a következő választ méltóztatott adni: „... meglegedésemre szolgál közölhetni az igazgatótanácsal, hogy részemről is méltányló figyelembevételt érdemlőnek tartván az előterjesztésben felhozott körülményeket: már a múlt évben a folyó évi költségvetési előirányzat előterjesztése alkalmával gondoskodtam arról, hogy az

erdély-romániai határon levő belépő-állomásoknál ezen ministerium kegyurasága alá tartozó lelkész-tanítói állások javadalmazása (a fokenként való emelést tartván czélszerűnek) egyelőre egyenként 80 frttal, azaz az eddigi 420 forintfizetés és 30 forintfuatalaný, tehát összesen 450 frt helyett 530 forintra emeltessenek.

Ezen magasabb illetmények a belépő-állomási lelkész-tanítók részére folyó év január hó 1-étől számítandó érvénynyel azonnal folyósítani fognak, mihelyt a folyó évi költségvetési törvény megalkotva leend s életbe lép.

Megjegyzem továbbá, hogy ezen emeléssel még nem tekintem befejezettnek a belépő állomásoknál alkalmazott lelkész-tanítók illetményeinek méltányos módon való feljavítását; és azért a jövő évi költségvetésben ezen dotatióknak további hasouló mérvű javítását szándékozom javaslatba hozni, úgy, hogy az 1894 évi január hó 1-től fogva a belépő állomásoknál alkalmazott lelkész-tanítók illetményeinek összege egyenként 600 frtban legyen véglegesen megállapítva.

A pénzügy Minister ur ő Nagyméltósága pedig f. évi július hó 24-én 50.887. sz. alatt a következő választ méltóztatott adni:

„Az Erdélyben fekvő kinestári kegyuraság alá tartozó alább felsorolt 15. róm. kath. plebánia-javadalom jövedelmének javítása iránt 1891. évi április hó 24-én 751. szám alatt hozzám intézett kérelmére értesitem a tek. Igazgató-Tanácsot, hogy a nélkül, hogy ezáltal a kinestárt terhelő állandó kötelezettséget kívánnék elvállalni, egyidejűleg intézkedem, hogy 1891. évi január 1-től kezdődőleg az alábbi helységekben, névszerint: Boiczán, Csértés-Hondolon, Offenbányán, Topánfalván, Verespatakon, Govasdián, Királybányán, Kudzsiron, Sebeshelyen, Deésaknán, Alsó-Kapnikon, Oláh-Láposbányán, Oláh-Láposon, Rodnán és Maros-Portuson levő róm. kath. plebánia javadalom évi jövedelmének javítása czéljából, az egyes javadalmak összes congrua jövedelme, a kinestár részéről megfelelő készpénz illetmények felemelése által évi 700 frtra egészítsék ki.

A kiegészítés alapjául a tekintetes Igazgató-Tanács által feltüntetett jelenlegi congrua jövedelmeket fogadtam el, és intézkedtem az iránt, hogy a jelenlegi congrua jövedelem és 700 frtnyi összeg közötti különbözet a javadalmak részére folyó évi január 1-től kezdődőleg folyóvá tétessék.

Ezen kedvező válaszokat örvendetes tudomásvétel végett azzal van szerencsénk a m. t. státusgyűlésnek jelenteni, hogy az igazgató-tanács sietett

a maga részéről érzett hálás köszönetének az illető miniszter urak előtt kifejezést adni.

Az egyházainknak adott 12.000 frt. állami segély és az erd. róm. kath. vallásalap 1893. évi költségvetésében előirányzott 15,927 frt 24 kr. terhére a folyó évre elvben a következő egyházi építkezéseket szavaztuk meg:

1. A kézdisárfalvi új papilakra	2298 frt 25 krt.
2. A segesvári új papilakra	6800 „ — „
3. A böői templom kijavítására	3185 „ 16 „
4. A csiesókereszturi papilak kijavítására	1000 „ — „
5. A sáspataki templom kijavítására	202 „ 72 „
6. Az orláthi javításokra	320 „ 1 „
7. A szentágothai új templom bejezésére	514 „ 86 „
8. A bouczhidai pap gazdasági épületeire	627 „ 22 „
9. Az alsójárai templom kijavítására	490 „ 90 „
10. A turi templom kijavítására	1658 „ — „
11. Az imecsfalvi templom kijavítására	4463 „ 47 „
12. A farkaslaki templom kijavítására	2400 „ — „
13. A katonai templom kijavítására	3004 „ — „
14. Az egrestői javításokra	484 „ 10 „
15. Az udvarhely-szentléleki templom kijavítására	749 „ 85 „
16. A csiesókereszturi papilak kijavítására a 4. sz. alatti felül még	700 „ — „
17. A leugyelfalvi papilakás kijavítására	816 „ 27 „
A megszavazott összeg tesz:	29,714 frt 81 krt.
Rendelkezésre áll	15,927 frt 24+12,000 frt.
	= 27,927 frt 24 kr.
A két összeg közötti különbség	1787 „ 57 „

A mennyiben a szükségletek fedezésére megszavazott összegek minden % leengedés nélkül lenének kiutalandék, a fenmaradó 1787 frt 57 kr. hiány a jövő 1894. évi költségvetés terhére esnék.

Püspök ur ő Nagyméltósága a brassói róm. kath. hitközségnél egy harmadik segédlelkézi állást méltóztatván szervezni, annak javadalmazására a vallásalaphól 63 frtot hoz javaslatba rendszeresíteni. Ezen 63 frt javadalom a vallásalap 1894. évi költségirányzatában már fel is vétetvén, van szerencsénk a m. t.

státusgyűlést kérni, hogy ezen 63 frt kiadást a valóságos terhére elfogadni és azt a jövőre is rendszeresíteni méltóztassék.

Kremnitzky Armand, dr. Groisz Gusztáv és Pál István felszólalásai után az igazgatótanács javaslatát elfogadták.

A kepmegváltásra vonatkozó javaslat, mely főképp azt foglalja magában, hogy a képező községekből az adatok beszereztesse, szintén elfogadtatott, ugyancsak Groisz Gusztáv azon indítványa, hogy utasítsák az igazgatótanács oly tervezet készítésére, mely szerint a jószágigazgatói állás megszüntetésével az előadói állás kettéválasztásával külön egy tanügyi és külön egy gazdasági előadói állás szerveztessék.

Ezután a monostori uradalom ügyét tárgyalták.

A kolozsmonostori uradalomról az igazgatótanács jelentése így számol be:

Évi jelentéseinkben az uradalmak működéséről és az elért eredményekről beszámolván, többféle datumokhoz vagyunk kötve, s csak ezeknek figyelembe vétele nyújtja hű képét az uradalmak egy évi sáfarkodásának. Így a most folyó 1893-ik évre vonatkozólag is a hátrább következő X-dik pont tárgyalja az uradalomnak 1892-ik évi zárszámadási eredményeit, a melyek a múltól adnak számot, a külön előterjesztett 1894. évi költségvetési javaslat szól a jövő terveiről, míg a szőnyegen levő 1893-ik évet illetőleg az 1892-ben meghatározott tervek a múlt évben előterjesztett költségvetésből és a tényleges eredmények csak a jövő évben bemutatandó zárszámadási adatokból lesznek megítélhetők.

Lehetetlen e rövidre szabott jelentésben mindazokra a mozzanatokra kiterjeszkedni, a melyek vagy e jelentés más pontjaiban, vagy más évi jelentésben már felsoroltattak; azonban ennek dacára, hogy az uradalomról a kolozsmonostori uradalom megsejtelésére kiküldött bizottság tüzetes jelentése kiegészítése gyanánt teljes képet alkossunk, fel fogjuk említeni a jövedelmezési viszonyokra és az évi alkotásokra vonatkozó legjellegzőbb mozzanatokot.

Az uradalom kezelése a múlt évi rendes státusgyűléstől ez évi rendes státusgyűlésig lefolyt egy gazdasági év alatt az eddigi személyzet által történt. Nagy Dezső intéző gondnok és Rafain Jakab ellenőr, Balogh Antal irtók segédkezése mellett vezették a gazdasági és ösztöndíjakat és Kertész György erdőmester vezette az erdészeti ágat.

Nevezett tisztviselők igyekezetét kellő siker is kísérte, mert a gazdasági ágazat 1892-ik évben 57.242

frt 13 kr valódi bevételből 23.585 frt 40 krt szálított be tisztán az alapítványi főpénztárhoz jövedelmi fölösleg gyanánt, zárszámadás szerint kitüntetett tiszta jövedelem volt 20935 frt 88 kr, a mi 5770 frt 3 krral kedvezőbb, mint az előirányzat; leiratott a régi eselekvő hátralékokból 2079 frt 13 kr., maradt végleges hátralék az év végén 11226 frt 66 kr. a melyből a számadás alatti évre 3294 frt 1 kr. jut. Ez a 3294 frt 1 kr. majdnem egészen egyik volt uradalmi haszonbérli biztosított haszonbér tartozására esik, melyet azóta már teljesen ki is egyenlített. A régi követelések zömét az uradalmi hátralékos tartozása teszi ki. E taksások peres ügyeit az eddigi ügyvéd 16 évi idő s aránytalanul magas perköltségek felszámítása dacára sem tudván befejezni és lebonyolítani, az ügyek tovább vitelével Haller Rezső jogtanácsosunk biztatott meg.

A kolozsmonostori uradalom ösztöndíj ágában 5734 frt 24 kr volt a valódi bevétel, a miből az alapítványi főpénztárhoz beszállított 3758 frt, a zárszámadás szerinti tiszta jövedelem volt 4051 forint 55 kr., 535 forint 17 krral több az előirányzatnál. Leírás régi eselekvő hátralékokból nem történt, maradt végleges hátralék 365 frt 10 kr., ebből 10 frt esvén a számadás tárgyát képező évre.

A kolozsmonostori uradalom erdészeti ágában 19,346 frt 36 kr valódi bevételből beszállított tiszta jövedelem gyanánt 8700 frt., zárszámadás szerinti tiszta jövedelem volt 7355 frt 8 kr., a mi 1249 frt 53 krral haladja meg az előirányzatot. Leiratott 1048 frt 35 kr. régi eselekvő hátralék, maradt végleges hátralék 4530 frt 77 kr., ebből 798 forint 40 kr. esvén a számadás tárgyát képező évre.

Összesen tehát mind a három ágnál volt 82322 frt 73 kr. valódi bevétel mellett 36043 frt 40 kr. jövedelmi szállítmány, az előirányzatnál 7554 frt 63 krral kedvezőbb tiszta jövedelem, 3127 frt 48 kr. leírás a eselekvő hátralékokból és 16122 frt 53 kr. fenmaradt végleges hátralék. A jövedelmi szállítmány tehát a valódi bevételeknek 45%-át tette ki. Ha pedig a több ezer forint értékű meliorációktól eltekintve csak a 8000 frton felüli évi rendes kegyuri tartozásokat tekintjük, a melyek a fent kitüntetett jövedelemnél számításba véve ninesenek, nyilvánvaló, hogy a kolozsmonostori uradalom jövedelmezési viszonyai kielégítőek.

Ehhez a beszállított 36043 frt 40 kr. készpénzhez pedig hozzá adva a kolozsmonostori uradalom vesztett italmérési joga kártalanítása után nyert tőke évi 13,115 frt 25 kr. tiszta kamatjövedelmét: a ko-

lozsmonostori uradalom 1892. év készpénzben az alap-
ezéljaira fordítható jövedelme 49,158 frt 65 kr-ra
ment.

Ha pedig a zárszámadás szerint feltüntetett 32,343
frt 51 kr. tiszta jövedelmet vesszük, ehhez hozzáadva
a regalekötvények jövedelmét: 13,115 frt 25 krt. az
összes tiszta jövedelem 45,458 frt 76 kr-ra ment.

Tájékoztatóul megjegyezzük itt, hogy a zárszám-
adásban kitüntetett tiszta jövedelem s az alapfőpénz-
tárhoz szállított jövedelmi készpénz szállítványok
egymást nem fedik. Rendszerint több a jövedelem mint
a jövedelmi szállítvány, mert a tiszta jövedelem eme-
lésére szolgál a cselekvő hátralékok összege pld.
hátralékos hasznbér, házbér a leltári tárgyak szá-
porodása pl. készletekben levő tűzifa, Radnótnál
esetleg el nem adott termény, vagy végül még elő-
legként szereplő és el nem számolt kiadás építke-
zésekre; azonban lehet, hogy a tiszta jövedelem ki-
sebb, mint a beszámított pénzfölösleg, pl. abban az
esetben, ha régi tartozások is behajtattnak, a leltári
tárgyakból az előző évi értékből is eladások törté-
nek stb., a mi ugyan mint készpénz a számadási év-
ben folyt be és szállítatik az alapfőpénztárhoz, de a
zárszámadás rendjén nem eshetik az illető számadási
év előnyére a tiszta jövedelem megállapításánál vagy
végül, ha fennálló cselekvő hátralékok leiratnak.

A kolozsmonostori uradalom fennebb kitüntetett
hátralékai azt tanúsítják, hogy a régi hátralékok el-
számolása is a lehetőségig végrehajtott; e tekintetben az igazgató tanácsnak Benel János nyugal-
mazott adóhivatali főpénztárnok ur nagy segítségére
volt. Most már a hátralékok tisztázása annyira haladt,
hogy nevezett főpénztárnok ur fáradozását sem tar-
tottuk tovább igénybe veendőnek s a még függő-
ben maradt csekélyebb ügyek végleges lebonyolítá-
sával a kolozsmonostori uradalmi intéző gondnoksá-
got bíztuk meg.

Élénk munkát fejtett ki a lefolyt évben a val-
lás- és közoktatásiügyi m. kir. Ministerium számve-
vősége is. Ugy, hogy míg eddig az uradalmi száma-
dások felett a felmentvények kiadása, a késedelmező
megvizsgálás és nehézmények lassu megfejtése miatt
akadályokba ütközött, addig most már abba a hely-
zetbe jutottunk, hogy a felmentvényeket (mind a há-
rom uradalomra nézve) egész 1891. évig terjedőleg
a felelős számadóknak kiadhattuk, a mi kétségtelenül
nemcsak megnyugtató az illetőkre, de lehetővé
teszi azt is, hogy az esetleges hibák tekintetében gyors,
eredménydus orvoslást is nyerhessünk.

A monostori uradalmak kezelésére elfogadták

dr. Groisz Gusztáv amaz indítványát, hogy a mos-
tani rendezetlen állapot rendeztessék.

Ez indítványt támogatta Biró Béla és Sigmund
Dezső is, míg Szentkirályi Kálmán a főzrskönyvezés
bevezetését ajánlotta.

Az ezután következett tárgyak közül legnagyobb
érdeklődéssel várták az erzsébetvárosi gymnasium
Rafaél-alap ügyét.

(Folyt. köv.)

A bányavidéki róm. kath. esp. kerület plebá- niáinak rövid története.

Irja: **Kovács Gyárfás.**

(Folyt.)

I. Verespatak. 4. Szent Anna kápolnája. A
templomtól nyugatra fekszik egy kis kápolna. Ezt a ré-
gi templom azon helyére, hol a szentély állott, ennek kegyeletes
emlékére és Szent Anna tiszteletére Korvay György és fele-
sége Neymer Anna építették az 1852. évben, mely év no-
vember 11-én Vajda Ignác t. kanonok és abradbányai ple-
bános benedíkalta is. A kápolna alatt családri kriptá van. A
rozoga alkotmány jelenleg tatarozás alatt áll. Az építetők
1853-ban a kápolna részére 50 frt fentartási alapot is tettek.
(Szabó és Horváth plebánosok jegyzetei az Archivumban.)

5. P a p i l a k. A kőalkotmányu parochialis házat a magas
kinestár 1771 ben építette. Eredetileg három szoba, konyha
és két kamarából állott. (Deer. Kov.) 1849-ig semmi viszon-
tagságon nem ment keresztül; de ekkor különösen fedele le-
égvén, az azutáni papok — kivált Apostol Alajos alatt több-
szöri javítások és tatarozások után nyerte mostani kinézését.
Jelenleg 4 szoba, konyha és kamara, valamint egy cselede-
lakra van beosztva. Alatta tágas pince. Fentartásáról a
kinestár gondoskodik. Emleltet pusztulás után is az állította
helyre. Udvarán istálló faszinnel. A ház mellett elterül a
veteményes kert, mely mint Horváth mondja, előtte köves
és dombos volt; ő egyengette ki s hozta produktív állapot-
ba; azonban Apostol Alajos is sokat költött plávizálására,
gyönyörű virágos kertté alakítván át. Benne Sneff jelenlegi
plebános szép méhészetet üz. A plebániális telek 601 □-öl
kerttel együtt. Régen még tágasabb volt; kinyult mint a ker-
ítés alapfalai most is láttatják — messze a piac felé. Mi-
ért a község, hogy nagyobb piacterületet nyerjen, a plebá-
niai telek egy kis részét megvásárolta, illetve érte cserébe
adta a „La Seszur“ nevű 4 hold és 78 □-öl területű kaszá-
lót, mely a lelkésznek jövedelmez. E csere Horváth pap alatt
történt. Ugyancsak a papi udvar északi részéből még a ré-
gibb időben egy darabot megvett Altman József s a mostani
Káján-féle ház emeltette rajta. A vételárral egy hatnyilú
törmű (Stomp) vásároltatott, de ez eladtván ára kötvénybe
fektettetett, mely a templomnak jövedelmez, holott de jure a pa-

pot illetné, mert az alap az eladott papi udvarrész. Hasonlóan mostani szomszéd Káján Simon Apostol plebános alatt a papi udvarból haszonbérbe vett egy 6 □-ölnyi területcskét. A haszonbér 25 évre szólott évi per 2 frt. De bérlő egyszerre kifizetve, most mint papi dotatio alap szerepel az egyszerre lefizetett 50 frt haszonbér. Általában véve a papi szállás igen szép és kellemes, de fátuma, hogy évről-évre minden konzerváció daczára folyton repedezik. Talán az alatta is elvonuló bányák miatt laza az épület helye is.

6. Plebánusok. A parochia 1757-ben keletkezvén a Can. Vis. okmányok szerint egyelőre (1757—1763), az abrubányai lelkészlet által adminisztráltot. Ez idő alatt, mint az abrubányai Kovács-féle Can. V. okmányból kiolvasható Sebesvári Miklós (1757—1760), Trencsényi Norbert (csak kevés időig), Barabás János (1761) és Klepsz Gáspár plebánoskodtak ott; tehát Verespatakáknak is ezeknek kellett időközli-lelkészi lenni; mignem 1763-ban önálló plebánost nyervén azóta következőkben állíthatni össze a lelkészek katalógusát.*)

1. Hauser Dániel 1763—1767.

2. Winkler Pál 1767—1798. a verespatakiak most is kegyelettel emlegetik nevét. Alatta építették az első templomot, papi lakot és iskolát. Nevét a verkesi bányarész adományozásával mint a templom jótévedője is megörökítette.

3. Benő József 1798—1799. Hunc post annum excepit:

4. Szevesztrényi Ferencz, quem post septem annos excepit:

5. Biró László 1806—1810.

6. Gálbori József 1810—12.

7. Csulai Ferencz 1812—1819.

8. Thó István 1819—1858. A legvizontagósbabb időkbén kormányozta e plebániát. Forradalom, templomépítési küzdelmek, stb. sokat keserítették szívét. Mint mondják, kereszteleseivel számos családot hódított vissza a róm. kath. vallásra. A templom kincseit Kagerbauer Imre és Hodán Petruczal a forradalom fosztogatásaitól ő mentette meg, elásván azokat a plebánia kertiben. Teeméit 1891-ben Kornya-féle kápolna kriptájából a zavartalanabb anyaföldbe — Apostol Alajos mellé helyeztette az emléke iránti kegyelet.

9. Katona György 1858—1863. Jelenleg bálványosváralyi plebános. Az új templom építése (1847—1861) alatta fejeztetett be. Mint iratai bizonyítják, sok gondjai és fáradtságai voltak akkor.

10. Szabó Károly 1863—1866. A plebániáról értékes jegyzeteket hagyott hátra.

11. Horváth Károly 1866—1869*) Az új templom alatta szenteltetett fel. Az iskolaügyek iránt sokban érdeklődött. A külön leányiskola eszméjét ő pendítette meg, szükségesnek látván egy tanítónői állás szervezését, mint az iskolára vonatkozó jegyzetei bizonyítják.

12. Kapatán Márton 1869—1872. jun. 27.

13. Görzsdős Florián topánfalvi lelkész interimáliter 1863 aprilisig.

*) E katalógust Sneffel a Can. Vis. okmányok, Szabó Károly jegyzetei, Beke Antal papn. története és az anyakönyvek alapján állítottuk össze.

**) Közben ezután interimáliskedik Szabó Albert topánfalvi lelkész rövid ideig.

12. Apostol Alajos. 1873—1891. jul. 26. Működése kiválóan a társadalmi téren érvényesült. Vendégszerető háza sok turistát vonzott Verespatak nevezetesebb pontjai megsejmelésére, miáltal a közérdekelttség mindinkább nyilvánult Verespatak iránt. Neki is mint Horváthnak a tanügy előmozdítása hivatásos fáradaim közé tartozott. Alsóbb bányaiskola és apáca intézmény beállítására — ezekre előkészítő óvodával, kedvencz tervei voltak. Azonban az apacza-intézmény helyett állami népiskola létesített, az alsóbb bányaiskola még pium desiderium, míg az óvóügy jelenben a megvalósulás stadiumában áll. A papi laknak mostani állapotába való átalakítása az ő érdeme és a kert planizálásának is bevégezése; mert a kezdet érdeme a Horváthé. Népszerű közkeveltséget bizonyítja volt hívei azon kegyeletes készsége, melynél fogva már fogantatba is vett közadakozás és a humanitás más eszközei útján emléket egy díszes sírkő felállításával akarják megörökíteni.

13. Schneff József 1891 őszétől. — Apja után vasmegyei magyar — anyja (Zonda leány) után székely-eredet. Kézdivásárhelyen született 1846 febr. 22-én. Tele lelkesültséggel lépett e plebániába. A Rózsafüzér és Jézus szent Szíve társulatának 1862-ben történt szervezésével a hívek valláserkölcsi buzgóságát nagyban fokozza. És még előbb 1891. december hó 1-én alapszabályilag szervezett Oltáregyletének életbe léptetésével „a legszentebb Oltáriszentségben elrejtett Megváltónak imádása és a verespataki róm. kath. templomnak ehhez méltó felszerelése és feldiszítése“ körül már is látható eredményeket ért el. S hogy az iskolán kívül is a vallásos szellem fentartassék, nemcsak az ismétlő iskolák beállítását, hanem egy „ifjúsági kör“ létesítését is tervezi. Egyébíránt 1871 aug. 6-án szenteltetett pappá s azóta lelkészi munkásságát Ditró, Gy.-Altalu, Topánfalva és Oláhláposbányán fejtette ki — Verespatakon kívül.

Ezek után tehát összeállíthatjuk az itteni papok statisztikáját a következőkben: 1757—1763-ig vagy míg Abrudbányához tartozott Verespataka, lelkészkedett 4. Ez időtől pedig mostanig, ha a **) alatti Szabó Albertet is — ki csak rövid ideig adminisztrált — 14 plebánost számíthatunk, kik közül 2 (Kapatán és Apostol) az esp. kerület élén is állottak. —

7. Iskola. Nagy dicséretére legyen mondva a kincstárnak, ez Vinkler Pál plebános idejében iskolát is állíttatott. Maga az iskolaépülete az 1830-diki püspöklátogatáskor már romlatag, miért már akkor „novum aedificari jam coeptum est“. (Deer. Kov. p. 6. 12.) Mint az öregemberek mondják, mindkettő faalkotmány volt. Ez utóbbinak sem volt hosszu élete. 1849-ik évben leégett. A mostani iskolahelyiség a forradalom után emeltetett.

Az iskola a különböző ajku lakosság igényeinek megfelelően három nyelvű volt (magyar, német román). Sed post catastropham anni 1849 major cura reddiscendae et restaurandae linguae vernaculae impeditur. (Horváth. K.)

A régi tanítók közül csak Medveszky József. (1822 Decr. Szep.) kézdi-polyáni Vidra István, (Decr. Kov. 1830), Köllő Antal (1849) és Hechler Ignác (1866) neveit tudtam összejegyezni. A mostani Magyar Mibály — Hechler utóda.

Jelenleg csak a fiuk járnak a kántortanító keze alá, mert újabb időben állami külön leányiskola állíttatott fel.

mert a Horváth-Apostol-féle eszme apáczák vezetése alatt álló iskola iránt — meg nem testesült, noha mint Apostol egy datum nélküli levelében Haynald érsekhez írja: aláírtak 1000 frtot, évenként a város felajánlott 200 frt és a bányatársulatok évi 6–8 száz forintot kitevő züzérezet. Ezekhez ő az erdélyegyházmegyének juttatott 60000 frtból 15000-et kért a nagyevűi érsektől. Szép volt az eszme és nagy teherrel jár, de még nagyobb volt Apostol kívánsága, melyre Haynald nem reflektált. Legalább nincs nyoma az Archívumban. Pedig itt szép eredményeket tudtak volna az apáczák produkálni!

Az iskolát és kántortanítót a kir. kincstár tartja fenn. Régen a kántortanító e két ezimen kapott

a.) mint tanító	120 frt — kr. m. C.
b.) „ „ tűzifára	10 frt 12 kr. „ „
c.) „ „ 40 véka búzát.	
d.) „ kántor és orgonista	75 frt — kr. „ „

Tehát a búzán kívül összesen: 205 frt 12 kr. m. C.

Most ezen kincstári illetmények fejében kap a kántortanító egyetemlegesen: 256 frt 86 krt, mihez most még következő járulmányok számíthatnak: a.) iskolafűtésre 24 kbm. tűzifa, b.) városi pénztárból vasárnapi iskoláért 100 frt, tandíjból mintegy 50 frt, stóla mintegy 100 frt és ha dalárdát tud vezetni 60 frt. Így tehát a verespataki kántortanítónak évi átlagos jövedelme 714 frt készpénz, nem számítva az iskola fáját. Ezen kívül természetben lakás. (Pályázat 1892 jul. 12-ről.) Megélhető állapot.

(Folyt. köv.)

Kisebb közlemények.

— **Vidéki levél.** Szamosújvár, 1893 nov. 15. Főtisztelendő Szerkesztő ur! Egy szép ünnepélyről kívánok ez alkalommal megemlékezni, a mely ünnepe volt Szamosújvárnak, ünnepe az erdélyi örmény papságnak, de egyszersmínt az erdélyi egyházmegyének és a katholicismusnak.

E hó 12-én tüzték nagyságos és főtisztelendő Csákány Adeodát mellére a legfelsőbb királyi kitüntetést, a Ferencz József rend lovagkeresztjét.

A kitüntetés első híré a legnagyobb örömmel hallotta mindenki és már a hír hallatára számosan siettek a megérdemelt kitüntetéshez gratulálni. Megjelent a papság, tanári, tanítói- és tanítónői kar, kiknek nevében Bárány Lukács plebános üdvözölte az új lovagot.

E hó 12-én pedig ünnepélyesen adták át az érdemrendet. 11 órakor a városi tanácsteremben a képviselő testület tagjai és még sokan gyűltek egybe, honnét egy küldöttség ment Csákány főesperes után. A gymnasium épületéből jövő papi, tanári, tanítói és tanítónői karral egyesülve kísértük a főesperes urat a tanácsterembe. Midőn az öreg ur belépett, hatalmas éljen zugott fel. Azután a polgármester beszélt és rövid szavakban méltatta a főesperes érdemeit, melyekkel a kitüntetést kiérdemelte. S miután elmondta, hogy a főispán őt bizta meg az érdemkereszt feltűzésével: a keresztet feltűzte a főesperes mellére, mire háromszoros hatalmas éjenzésben tört ki a közönség.

Ezután a lovaggá avatott főesperes, beszélt, elgyengült hangján; meglátszott a meghatottság — az elérkezé nyúlás. Köszönetét fejezte ki és éltette ő felségét a magyar királyt, ki őtet megnem érdemlett kitüntetésben részesítette. „Napi imámban és szent misémben — mondá — nem feledkezem meg ő felsége drága életéről, és kéni fogom Istent, hogy őtet a magyar hazának és hű alattvalóinak boldogítására sokáig tartsa meg.“

A beszéd után impozáns menetben kísértük a lovagot, lakására. Ott volt a város színe-java és mindenki sietett gratulálni a méltó kitüntetéshez.

Hogy Csákány főesperes, meunyre nem kereste a kitüntetést, igazolja az a kis epizód, a mi történt. Midőn ugyanis mondták neki: „Ferencz Józsefred lovagkeresztjét kapta“, az öreg egész naivul mondá: „küldtek volna egészséget!“ S midőn tréfásan mondogadták neki: „Milyen lovag, nem is tud lovagolni“ — az ő felelete egy mosoly volt.

A kitüntetéseket nem ő kereste, hanem azok keresték fel őtet. —

1890 június 22-én mint 40 éves tanárt tanítványai tisztelték meg; fáklyás zenét rendeztek és egykori tanítványa, most országgyűlési képviselő Dr. Molnár Antal tartotta a beszédet. Ugyanekkor egy száznál több arezképpel ellátott diszálbummal lepték meg tanítványai; és az akkori iskolás növendékektől egy ezüst tintatartót és tollat kapott. Diszbanquetet rendeztek tanítványai egykori szeretett tanárúknak. 1892-ben 50 éves papi jubileumát ünnepelte és ekkor a kerületi papság egy díszes kehelylyel ajándékozta meg kedves főesperestjét.

40 év a tanítás terén és 50 év a papi pályán elég ok a kitüntetéshez.

Csákány Adeodát 1819 június 24-én született Szamosújvárt. 1842 szeptember 15-én szenteltetett pappá.

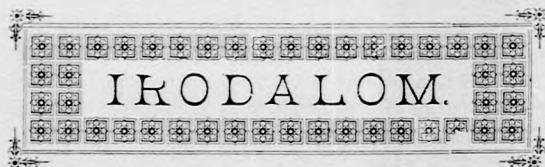
Bár 74 év nehezedik vállaira, mégis ifju erővel tette kész. Mint ember kedvelte ő mindenki; valláskülömbőség nélkül tiszteli őt mindenki és alig van valaki, kinek ő „pap bácsi“-ja ne volna.

Tevékeny részt vesz a köztügyekben; tagja Szolnok-Doboka megye bizottságának és Szamosújvár város képviselő testületének.

Mint pap, igazán elmondhatja magáról: „Én vagyok a jó pásztor.“ Papi kötelemeinek nem egyszerű sáfára, de hivatásból végzi mindenkor a legnehezebb funkciókat.

A kitüntetést jól kiérdemelte, és mi csak azt kívánjuk, hogy sokáig egészségesben viselhesse. Ad multos annos!

—r —ly.

— **Szükséges-e a polgári házasság?** Ily című szennyirat került a nyilvánosságra legujabban, melyet lapunknak is beküldöttek, s mely a legostobább és kétségbeesettebb módon igyekszik a polgári házasság jogosságát védeni. A füzet borítékán azt olvassuk: írta egy pap, de a tartalmából csakhamar meggyőződhetünk, hogy legfőleg csak egy pásztor

készíthette; oly aljas és a pornographiát gazdagító hitvány fércműve. A piszkos fűzet egy Hazánk czimen most alakult részvénytársaság nyomdájából került ki, fényes igazolásával annak, hogy ez új részvénytársaság is zsidó és protestáns kompánia, melytől tehát minden becsületes katolikusknak őrizkednie kell.

— **Egyházi szent beszédek** Bourdaloue és Massillon nyomán. Nagy nyolczadrét 25 $\frac{1}{2}$ iv. Az egyházi év minden vasárnapjára tartalmaz egy-egy szent beszédet. E két hatalmas francia szónok nagy terjedelmű beszédei gondos tanulmányozással egy félórás beszédekké vannak összeolvasztva. Esmékben gazdag tartalom, szigoru logikai következetesség, könnyű áttekinthetőség, gyakorlati haszonnal járó tanulság, világos tömör írómodor e beszédek fő jellemvonásai. Kaphatók Szalay Sándor székesegyházi hitszónoknál Szatmárt. Ara 2 forint 70 kr. (vagy erga novem saera.)

Napi események köréből

— **Kitüntetés.** Kovács Ferencz főesperest és marosvásárhelyi apát-plebánost, egyházi és társadalmi életünknek kiváló tisztelettel környezett fáradhatatlan buzgóságu előbarczosát, a székely ipar és kereskedelem lelkes előmozdítóját, Király Ő Felseje a harmad-osztályu vaskorona-renddel tüntette ki. Ezen teljesen kiérdemelt, magas kitüntetéshez mi is gratulálunk. Ad plurimos annos!

— **Az a protestáns türelmesség.** A „Budapesti Hírlap“ f. é. nov. 12-ik számában következő sorok állanak: „Fölfedezett egyháztörténelmi emlékek. A protestáns egyháztörténelem — mint nekünk írják — a napokban rég elveszettnek hitt becses régiségekhez jutott és pedig igen eredeti módon. Baranyában az ev. református papok konvenciójában sok helyütt ma is benne van a sonka. Megtörtént azonban közelebbről, hogy egy alsóbaranyai eklézsia hívei papjuktól a konvencionális sonkát egyenesen megtagadták. E körülményből pereskedésre, a pereskedésből az egyház aktáinak kutatására került a dolog s a kutatás közben napvilágra került a magyar egyház történetében oly jelentős hercegszöllősi zsinatnak régi jegyzőkönyve. Felette nevezetes a zsinat, melyen a felső és alsóbaranyai ref. püspökségen kívül a budai és pesti, duna-földvári, tolnai, csepelszigeti és paksi ev. ref. lőkészek, kiket a diadalmassan előnyomuló unitarizmus közelről fenyegetett, résztvettek mindannyian, hogy a „Sáthán esásogása“ ellen híveiket célzavezető intézkedések által megvédelmezzék. Mert ott az idét a kálvinisták és unitáriusok közt folyt a vallásos torzsalkodás és pedig oly kedélyesen, hogy *Vezresmartv Ulles*, az alsóbaranyaiknak Hercegszöllőson székelt erélyes püspöke, az unitáriusoknak *Nagy-Harsányba*, disputációra meghívott két papjára, a két székelt prédikátortársával tartott tanácskozás után halálra ítélte és közülök *Alvinczi Györgyöt fel is akasztatta*. E kegyetlen tette miatt a budai basa által bírótársai miatt börtönbe vetett s csak tetemes váltságdíj lefizetése fejében szabadon bocsátott püspök, hazaérkezése után tartotta meg a híres zsinatot. —

Szilády Aron, a jeles tudós szerint, a napvilágra került jegyzőkönyvben a protestáns egyháztörténelem oly becses *kincsét nyert, mely a baranyai papokat a pőrös sonkák elvesztése esetében is busásan kárpótolja.*“ Mi erre csak azt jegyezzük meg, hogy eme szép historia 1576-ban történt a „protestáns“ türelem uagyobb dicsőségére. Igaz hogy napjainkban is gyakran emlegetik ezt a türelmet. De a francziák már rég kitalálták, hogy az ember leggyakrabban *aval dicsekedik, ami nincs.* Egyébiránt a *baranyai állapottok* illusztálására, Hercegszöllős révén mi is elbeszélünk a jövő számban egy kis adatot 1641-ből.

— Kérelem az iparos ifjuság barátaihoz

A fő és székváros kath. emberbaráti intézményeinek száma egy újjal szaporodott, t. i. a „Kath. tanoncok Otthonával“, amelynek az iparos ifjuság nevelésére s így a keresztény szociális működés terén jelentékeny feladata lesz. Az intézet körülbelül 100 növendék befogadására képes és fenntartása a kezdet stádiumában levő egyesületünknek nem csekély tngodot fog okozni. Bizalommal kérjük egyesületünk támogatását. Különös hálával fogadnánk 1. Ifjusági könyvtárunk számára alkalmas könyveket; 2. felnöttebb fiuknak való játékszereket (pl. dominót és hasonlót); 3. élelmi cikkekget, főleg gyümölcsöt stb. Hyeu adományok a pénzbeli támogatásnál sok estben könnyebben eshetnek és mégis sok költségtől kimélnék meg egyesületünket, amelynek ezeken kívül a lakbér, a berendezés, a szolgálat, a fűtőanyag, a világítás stb. még mindig elég gondjába kerül. A kegyes adományokat évi jelentésünkben közölni fogjuk. Czím: K. Tanoncok Otthona, Budapest II. ker. Fő-út 89. sz. A Kath. Tanoncokat Védő Egyesület leg. választmányára.

— **Az erdélyi róm. kath. irod. társulat pénztárába fizettek:** Pap Kajetán, elf. 1892-re 4 frt. Domokos János, elf. 1892-re 4 frt. Steinhauer Ferencz, elf. 1892-re 4 frt. Bálinth Lajos, elf. 1892-re 4 frt. Murányi Kálmán, ptg. 1892-re 5 frt. Csató Ferencz, ptg. 1892-re 5 frt. Dr. Csiky Viktor, ptg. 1892-re 5 frt. Décesy Péter, ptg. 1893-ra 5 frt. Barácsy Albert, ptg. 1892-re 5 frt. Szentferenczrendi zárda Mikháza, elf. 1891-re 2 frt. 1892-re 4 frt. Szentferenczrendi zárda Marosvásárhelyen elf. 1891-re 4 frt. 1892-re 4 frt. Imre Károly, elf. 1891-re 4 frt. 1892-re 4 frt. Daró Alajos, rtg. 1888-ra 2 frt, 1889-re 2 frt, 1890-re 2 frt, 1891-re 2 frt, 1892-re 2 frt. Bálint Lázár, ptg. 1892-re 5 frt. 1893-ra 5 frt. Hollaki Imre, ptg. 1888-ra 5 frt, 1889-re 5 frt, 1890-re 5 frt, 1891-re 5 frt, 1892-re 5 frt. Jakab Lajos, elf. 1892-re 4 frt. Takó János, ptg. 1893-ra 5 frt. Bálint László (Mohács), elf. 1893-ra 1 frt. Darvas János, alapítótag ajánlékképen 40 frt. Gál Elek, rtg. 1893-ra 1 frt. Csiksomlyói tanítóképzedei önképzőkör, elf. 1892-re 1 frt. Deézsy János, elf. 1893-ra 1 frt. Rácz Istvan, elf. 1893-ra 1 frt. Kóródy Berárd, elf. 1892-re 2 frt. Konecsag Ignác, elf. 1893-ra 2 frt. Riskó László, elf. 1893-ra 2 frt. Andrási Sándor, elf. 1893-ra 2 frt. Lázár Mór, elf. 1893-ra 2 frt. Buslig József, elf. 1893-ra 2 frt. Szöcs János (Vágás) elf. 1893-ra 2 frt. Simon Sándor, rtg. 1894-re 2 frt. Bodó Alajos, ptg. 1893-ra 2 frt 50 kr. Orbán Ferencz, elf. 1893-ra 2 frt. Lukácsfy Manó, ptg. 1893-ra 2 frt. 50 kr. Szentferenczrendi zárda Borszéken, elf. 1893-ra 4 frt. Bors László, elf. 1892-re 4 frt. Wiegand János, elf. 1893-ra 4 frt. Zonda Vincze, elf. 1893-ra 4 frt. Weisz József ptg. 1893-ra 5 frt. Fogarasi János, rtg. 1892-re 2 frt, 1893-ra

2 frt. Steinitzer Ede, rtg. 1893-ra 2 frt. Rejöd József, rtg. 1892-re 2 frt, 1893-ra 2 frt.

(Folyt. köv.)

— **Uj gyorssajtó** a gyulafehérvári püsp. Lye. könyvnyomdában. Örvedetesebb hírrel nem is szolgálhatnánk jelenleg t. olvasóinknak, mint avval, hogy lapunk nyomdája a napokban egy teljesen új nagy gyorssajtóval gazdagodott. Örvedetes e hír egyrészt azért, mert lapunk a jövőben tiszta és szép nyomtatásban jelenhetik meg, a mi bizony már régóta kívánatosnak mutatkozott, másrészt azért, mert azon bizalmatlanság, mely egyházmegyénk íróit műveiknek nálunk való kinyomtatása iránt eddig fogva tartotta, ezuttal megszűnik, meg kell hogy szűnjék. Uj nyomtató gépünk, a hogy mondani szokás, a legutolsó divat szerint készült, a technika minden ügyességével, hasznosságával és életrevalóságával. Megfelel mindazon igényeknek, melyek a szép nyomdai kivitel tekintetében támasztataak. A mennyire erdélyi nyomdáinkat ismerjük, bátran elmondhatjuk, hogy a mi gyorssajtóunk kivitel tekintetében a legelsőeknek is előtte áll, terjedelem nézve pedig kettő sines nagyobb egész erdélyi hazarészünkben. Lapunk mai száma már ezen az új gépen nyomtatott, a mint látható, tiszta és szép nyomással. Rövid idő alatt ez már a második új gép, melyet az áldozatkész püsp. Lyeum mint tulajdonos hozott, s most még csak az van hátra, hogy új betűkkel is szereltessek fel a nyomda, mi ha megtörténik, műveinkkel nem kell szaladni sem Budapestre, sem máshova, mert elkészíthetjük azokat nyugodt lelkiismerettel a mi nyomdánkban is, hol az ügyek vezetésében egy jelesen képzett szakfőnök működik, kinek nem csekély része van abban, hogy a gyulafehérvári püsp. Lyeum nyomdája ez idő szerint, mint versenyképes műintézet áll fenn egy a tulajdonosok, mint városunk büszkeségére. A legszívesebben ajánljuk ezen jól szervezett nyomdát tisztelt olvasóink becses figyelmébe.

— **Testi fenyíték az iskolában.** Egy hontmegeyi falu iskolájában történt, hogy a tanító egy gyermeket úgy ütött fültövön, hogy a kis fiú csak nyolcz nap után gyógyult ki e miatt keletkezett bajából. Mikor a szülő feljelentette a dolgot, a tanító úr azt hozta felmentségül, hogy ő csak „czirogatásképpen meglegyintette“ a discipulus érzékeny orcáját, a mely véleménye szerint egyébtől dagadt fel. A járásbíróság nem ugyan e védekezés alapján, de felmentő ítéletet hozott, kimondva, hogy a tanítónak tanítványai felett fegyelmi jogot gyakorolni jogában áll s az e közben elkövetett könnyű testi sértésért nem büntethető. Ezt az ítéletet azonban — mint az „Ügyvédek Lapja“ írja — megváltoztatta az ipolysági törvényszék, mely a vádlott nehéz kezű tanítót 15 frt pénzbüntetésre, esetleg három napi fogházra ítélte. — Ez ítéletet a budapesti kir. tábla helybenhagyta, tévesnek jelentvén ki az első bíróság megokolását, mert „a tanító fegyelmi joga nem azonos azzal, melyet a törvény a szülő és gyermeke, vagy gazda és cseléd közti viszonynál fogva kifejezetlen házi fegyelemre jogosítótság gyanánt megállapít, vagyis a néptanító az iskolás gyermek irányában nincs jogosítva oly fegyelmezési mód gyakorlására, mely meggya-

lázó, vagy épen testi sértést okozó.“ — Így aztán nem esuda, ha — mint pld. Budapesten történt — az inasiskola tanítványa a professzora fejéhez vágja a léniát, vagy — mint ugyanott esett meg — a direktorát torkon ragadva fojtogatja. Csakugyan haladunk!

— **Pályázat.** A segesvári magyar tannyelvű róm. kath. elemi népiskolánál üresedésbe jött második tanítói állomásra pályázat hirdettetik. Járandóságok: évi 800 korona, 2 öl tűzifa s egy szobából álló lakás. Kellően felszerelt pályázati kérvények f. é. december 8-ig alólírtához küldendők be. Segesvárt (Nagyküküllőmegye) november 13-án. Weiss József, pléb. isk. sz. elnök.

— **Pályázat.** A máréfalvi rom. kath. segéd-kántortanítói állomás üresedésbe jött s arra ezenel pályázat hirdettetik. Jövedelme következő: a.) 54 kalongya rozs, b.) 54 kalongya zab. c.) 22 nagy véka rozs, d.) 51 nagy véka zab. e.) 20 terü bukka; melyet a község vágat fel s rakat össze f.) a közbirtokosság pénztárából 20 frt. g.) oszpora 16 frt 86 kr., h.) tandij 24 frt., i.) ájtatos alapítványokból 4 frt. 81 kr., j.) Poszttertele tanítói alap kamatjából 5 frt 88 kr., k.) Stolából 15 frt, l.) 3 szekér szénát termő kaszáló, m.) az iskola épületben egy szobából álló lakás s kis veteményes kert. Kötelessége az egyházi ténykedéseknél segédkezni, a reaesó minudennapi és ismétlő tanköteleseket tanítani, a sekrestyési és harangozói teendőket végezni. Pályázni akarók kellő okmányokkal felszerelt kerelmüket alattírtához tolvó évi november hó 25-ig nyujtsák be. Máréfalván, 1893. november 9-én. Kádár József isk. széki elnök.

— **Pályázat.** A vágási segéd kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. A jövedelem egyházi évre következő: 1) 80 kl. buza, 80 kl. zab, kepe és harangozói kéve ezimen. 2) oszporából 15 frt o. é. 3) Stolából 30 frt. 4) Tandijból 25 frt. 5) Pótadóból 70 frt. 6) 20 terü kemény tűzifa. 7) Szabad legeltetési jog. Jövedelem emelkedésre biztos kilátás van. Kötelmei: tanítás, harangozói és sekrestyési teendők, valamint a kántori segédkezés, végül a faiskola kezelésben segédkezés. A kellőleg felszerelt folyamodványok f. év november 11-ig a plebánia hivatalhoz küldendők. Személyes megjelenés előnyt nyujt. Képezde végzettek is pályázhatnak. A megválasztott az állomást azonnal elfoglalni köteles. Vágás, 1893. október 19. Az iskolaszék nevében, Szöcs János, isk. elnök.

Alulírott miután nyugalomba lépett és egészsége mostan Isten kegyelméből helyre állott, alázattal adja tudomására a t. cz. szülőeknek, hogy saját házában a várban 13. sz. a. gyermekeknek és felnőtteknek **a zenében és énekekben** oktatást kész adni. Értekezni lehet alólírottnál naponta 2-től 4-ig délután. Fogarasi János, nyugalmazottzenetanár.

Kiadja: Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulat. Felelős szerkesztő: ZLAMAL AGOST.
Szerkesztőtársak: BALINTH GYÖRGY, Dr. CSERNI BELA, FEJÉR GERŐ, VASS ALBERT.